

Apostolski nuncij

nadškof Pellegrinetti

Beograd.

Pettisoč udeležencev romanja Prosvetne zveze v Mariboru pri Materi božji na Brezjah prosi Vašo prevzvišenost, da blagovoli biti o priliki zlatomašniškega jubileja Njegove Svetosti olmač izraza naše otroške vdanosti

vrhovnemu poglavarju Kristusove Cerkve in obenem iskrene objube, da hočemo vsi sodelovati pri Katoliški akciji, ki jo sv. Oče srčno želi ter nujno priporoča.

† Ivan Jožef,
pomožni škof.

Pradsežnik Prosvetne zveze:
Doktor Hohnjec.

Marko Avlonski.

Spominski dan 18. avgust.

Doma je bil Marko Avlonski ali kakor se je imenoval s svojim rodbinskim imenom Karel Kristofori na Friaulskem, v kotu med Italijo in nekdanjim Koroškim. Zagledal je luč sveta l. 1631. V njegovem rojstnem kraju je bil doma sloviti misijonar-frančiškan Bernardin de Feltre. Najbrž je to vplivalo na mladega Karla, da je tudi on sklenil, da postane redovnik po pravilih sv. Frančiška Asiškega.

Osemnajst let star je vstopil v kapucinski red. Kot novinec se je čisto navzel duha sv. Frančiška. O tem je slišal, da je hotel iti oznanjevat krščanstvo tudi mohamedancem, da bi jih pridobil za Kristusa. Zato je bila goreča želja Markova — kakor je bilo njegovo samostansko ime — da bi smel iti kot misijonar k mohamedancem. A njegovi vrhovni predstojniki mu te želje niso izpolnili, temveč so mu odkazali drugo misijonsko delo, čigar konec pa je bil tudi boj zoper tedaj najzagrizenejšega sovražnika krščanstva — turški polumeseč.

Mladi pater Marko je pokazal že takoj pri svojih prvih nastopih velik govorniški dar. Govoril je tako navdušeno, da je poslušalcem zastajala sapa in so se med njimi zaslislali glasni kliči k pokori in dolgoletni grešniki so se spreobrnil. Ko se je na to zopet za nekaj časa umaknil v tiho samostansko zidovje, je še bolj netil v sebi ogenj božje ljubezni. Posebno veliko pobožnost je gojil do najsv. zakramenta in sv. mašo je opravljal s tako pobožnostjo, da so jo ljudje imenovali »angel-sko«.

Črez nekaj časa je zopet pričel svoje misijonsko delovanje. Z njim je bila očitno božja pomoč, ki se je posebno kazala v čudežnih ozdravljenjih. Imel je navadno najprej pridigo, nato je z vsem ljudstvom obudil kes, potem pa je podelil blagoslov, v katerem je s preprostimi besedami javil, da bi vsi, ki ga bodo prejeli, rešeni vsega hudega. Posledica je navadno bila, da je ozdravelo več bolnikov, ki so jih prinesli pred njega. To je čisto dokazano, po izjavah očitvidcev potrjeno, od duhovne in svetne oblasti preiskano. Zato se tudi ni čuditi, da je imel ta misijonar velik vpliv, da je hodil po deželah kakor so hodili starozakonski preroki.

Radi velikega ugleda, ki ga je pater Marko užival v Italiji, so ga poklicali na Nemško. Leta 1680 je prišel na Nemško, najprej na Tirolsko, potem na Bavarsko. Cerkve, v katerih je pridigal, so bile kar oblegane. Zato ga je tedanjí cesar Leopold poklical k sebi. Med dvorjaniki je takoj povzročilo njegovo delovanje veliko spremembo. A tudi cesar je izvolil Marka za svojega duhovnega voditelja. Številna pisma, ki sta si jih pisala kažejo prostodušnost kapucinovo, ki je cesarja na vse opozoril, pa tudi cesarjevo ponižnost in za-

V NAŠI DRŽAVI.

Nj. Vel. kralj se mudi na Bledu pri svoji družini.

Vlada dovolila državne podpore za gospodarske razstave v znesku 149 tisoč Din. Od te svote odpade na Slovenijo za ljubljanski velesejm 30 tisoč Din, za razstavo poljskih in sadnih pridelkov v Ljubljani 8 tisoč Din in za obrtno in industrijsko razstavo v Ljutomeru 8 tisoč Din.

Za napredek našega kmetijstva. Veliko državno posest Belje bo prepustil finančni ministru kmetijskemu. Predaja se bo izvršila po posebnem zakonu. Posest bodo vodili in nadzirali strokovnjaki kmetijskega ministrstva. Kmetijsko ministrstvo bo delalo na to, da se Belje pod njegovim nadzorstvom dvigne, kar hoče doseči s proizvodnjo selekcijskih semen in odgojo selekcijske živine, da bi bilo tako jugoslovansko kmetijstvo založeno z izvrstnimi semeni in dobro plemensko živino. Ko se bo preureditev veleposestva izvršila, se pričakuje, da bo lahko zadostila potrebi vsega jugoslovanskega kmetijstva ter bo imelo jugoslovansko kmetijstvo v beljskem posestvu svoj vzor.

Prometna posvetovanja med zastopniki naše države in Madžarske. Dne 6. avgusta so pričela v Beogradu med našimi in madžarskimi zastopniki prometna posvetovanja. Njih naloga je podrobna ureditev obmejnega prometa in dovolastniških posestev v obmejnem pasu med našo kraljevino in Madžarsko v zvezi s odredbami trianonske mirovne pogodbe in njenih dodatkov, sklenjenih 14. julija 1926, ki naj tekom leteneni stopijo v veljavo.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Krvav rudarski nemir v Rumuniji. V Rumuniji je štrajkalo te dni 3800 rudarjev iz dveh rudnikov. Štrajkačiče delavstvo se je polastilo električne centrale in radi tega niso mogla delovati dvigala v rovih in tudi ne stroji za črpanje vode. Delavci, ki so se nahajali v rovih, so bili radi nedelovanja električne sile v smrtni nevarnosti. V štrajku je poseglo vojaštvo. Delavci so oddali par strelcev v vojaške čete, nakar je istakotako odgovorilo vojaštvo iz pušk in obležalo je 10 rudarjev mrtvih. Krvava rumunska stavka nima komunistične-

ga ozadja, ampak se je porodila iz nezadovolja delavstva.

Haaška posvetovanja. Pozornost cellega sveta je bila obrnjena te dni v nizozemsko mesto Haag, kjer so se zbrani zastopniki onih držav, katerim mora plačati Nemčija vojno odškodnino. V Haagu bi se naj rešili dve nalogi: sprejel bi se naj takozvan Youngov načrt plačevanja nemške vojne odškodnine Franciji in dosegla bi se naj predčasna izpraznitev Porenja. Na medzavezniških posvetovanjih v Spa je bil namreč med zavezniškimi državami določen ključ, kako naj se razdele nemška plačila med zaveznike. Ta ključ je bil devet let v veljavi in z upravičenjem bi vsakdo pričakoval, da bi mogel biti spremenjen le, če bi vse zainteresirane države pristale na njegovo spremembo. Tvorci novega Youngovega plačilnega načrta so se poslužili drugega ključa, ki je v rokah ameriških milijonarjev. Zvišali so Franciji delež nemških dajatev, da dobi sedaj Francija od Nemčije toliko, kolikor dolguje Ameriki. Zato pa je tudi Francija priznala in odobrila dolgove glede ameriških dolgov le pod pogojem, če ostane Youngov načrt neizpremenjen. Zvišanje francoskega deleža pa se je izvršilo tudi zato, ker mora po Youngovem načrtu Francija predčasno izprazniti Porenje. Youngov načrt je po godu: Francozom, Nemcem in Amerikancem; proti so Angleži in vse od Nemcev v vojni oškodovane manjše države. Na haaški konferenci so znali Francozi tako nastopiti, da je bil Youngov načrt sprejet v načelu. Konferenca je sedaj razdeljena na dve komisiji, na finančno in politično. O zaključku haaških posvetovanj, ki so zelo važna tudi za našo državo, bomo še poročali.

Rusko kitajski spor nerešen. Med Rusi in Kitajci so se vršila že zadovoljiva pogajanja in je bilo upati na popolen uspeh. Novejša poročila trdijo, da so rusko kitajska pogajanja v Mandžuriji doživela neuspeh. Rusija je začela odločno odklanjati vsako posredovanje velesil in posebno Amerike. Sovjeti očitajo Amerikancem, da bi se oni sami radi polastili sporne železnice in razširili svojo moč na severno Mandžurijo. Akcija velesil je imela na videz značaj posredovanja v korist Rusiji, v bistvu pa ni bila nič drugega, kakor zbor držav, ki so se hoteli ob tej priliki okoristiti na račun sovjetske Rusije. Zato je ta akcija naletela takoj spočetka na nezaupanje v Rusiji, ki se dobro zaveda, da nima od zapadnih velesil pričakovati nikdar nič dobrega.

upanje. Na željo škofov in knezov je nato p. Marko prepotoval velik del nemških dežel in povsod so bila na dnevnem redu mnogoštevilna spreobrnjenja in ozdravljenja bolnikov, ki jih je dal škof v Augsburgu posebno natančno preiskati.

Leta 1681 pa je deloval Marko Avianski kot misijonar v Gornji Italiji, v Franciji in Belgiji. Uspehi so bili še večji ko v Nemčiji. Francoski kralj Ludovik XIV, ki je bil v skrivni zvezi s Turki, se je pa bal preprostega redovnika. Zato ni pustil, da bi prišel v Pariz in ga je dal celo spraviti črez mejo svojega kraljestva. Zato je pa imel veliki misijonar posebne uspehe v Belgiji, ki so se prav kazali pri obhajilnih mizah. L. 1682 je prišel Marko Avianski kot papežev odposlanec na Dunaj, da bi cesarja Leopolda in francoskega kralja pridobil za skupno vojsko proti Turkom. To se mu sicer ni posrečilo, a tem večje uspehe je imel zopet kot misijonar. Bil je premalo spovednikov, da bi mogli spovedati vse, ki so se na njegovo besedo spreobračali in prihajali k spovedi. Značilno je, kar je nekoč vpričo cesarja kot prerok zaklical množici. Rekel je: »O Dunaj, Dunaj, tvoje življenje ti je pripravilo veliko nesrečo. Spreobrni se in pomisli, kaj delaš!«

In res je nesreča kmalu prišla. Turki so kakor velikanska povodenj preplavljali Evropo in zdelo se je, da bo postala njihov plen. V tej stiski je poslal papež Inocencij XI. patra Marka kot svojega odposlanca na Nemško. Temu se je posrečilo, da je spravil kneze in vladarje in da jih je pregovoril, da so šli na pomoč Dunaju, ki so ga Turki že oblegali. Prišel je zgodovinski 12. september 1. 1683. Na predvečer so rakete iz stolpa cerkve sv. Štefana oznanjale ne-

varnost, ki preti dunajskemu ljudstvu in mnogim deželam, če ne pride kmalu pomoč. In prišla je. Na Kapfenbergu je 12. septembra pater Aviano služil sv. mašo, pri kateri je stregel poljski kralj Sobieski. Nato je imel še ognjevit govor in je blagoslovil združeno krščansko vojsko. Nato je pričel strahoviti boj. Zvečer je bil končan. Turki so bili poraženi, krščanska Evropa je bila rešena. Kralj Sobieski je v svojem govoru priznal, da je zmago dobil pater Marko, ko je priznal: »Vaš blagoslov in vaša pomoč je premagala sovražnika.«

Ponižni mož se je izognil vsakemu češčenju. Umaknil se je v dunajski kapucinski samostan in kmalu nato v Italijo. V naslednjih letih je kot papežev odposlanec še večkrat prišel na Nemško in tudi na cesarjev dvor, vendar pa se ni dal tam nikdar za daljši čas obdržati. Vedno se je izogibal vsake posvetne hvale, vsake častihlepnosti in svojelastne koristi. In to je bila največja hvala, ki so mu jo priznali vsi, ki so ga poznali. Slučaj ali boljše božja previdnost je ukrenila, da je umrl na Dunaju, ki mu je skazal toliko dobroto. Ob njegovi smrti postelji sta klečala cesar in njegova soproga, ki sta se mu s solzami v očeh zahvaljevala za vse, kar je dobrega skazal njunemu cesarstvu. Umrl je 13. avgusta l. 1699. Teče obravnava, da se prišteje blaženim.

Marko Avianski, čeravno redovnik, je živel tudi za druge in jim je zkazoval neprecenljive dobrote. Tudi mi naj v svojem življenju ne mislimo samo nase, ne živimo samo zase, temveč imejmo odprto oko in srce tudi za druge, za vso bedo, dušno in telesno, ki je danes toliko na svetu. Pomagajmo kjer moremo in koliko moremo. Če drugače ne, vsaj z molitvijo!

NOVICE

Odlikovanje zaslužnega kmetijskega strokovnjaka in zadrugarja. Njegovo Veličanstvo kralj je odlikoval g. Roberta Košarja od Sv. Bolfenka na Kogu z redom Belega orla. Malokdo je prijel vidno priznanje z najvišjega mesta tako zaslužen kakor g. Košar, ki je znan cenj. naročnikom in čitateljem našega lista po strokovnih člankih za povzdigo in naprednost v vinogradništvu, kmetijstvu in zadrugištvu. Slovenija ima malo nesebičnih, za dobro našemu ljudstvu vnetih in požrtvovalnih mož po vzgledu g. Košarja. Dolgoletnemu sotrudniku iskreno častita k zasluženemu odlikovanju »Slov. Gospodar«.

Odlikovanja. Na uradnem dnevu v Vuhredu, dne 27. julija 1929, je sreski poglavar iz Prevalj odlikoval č. g. Iv. Dolinarja, župnika v Št. Primožu z redom sv. Save V., z zlato svetinjo pa gospo Rozo Urlaub iz Kaple in Elizabeto Kašman iz Remšnika. Čestitamo!

V kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru so sprejeli: Bart Adolf iz Št. Janža pri Dravogradu, Čretnik Ignacij iz Šmartna pri Velenju, Farkaš Anton iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Gorenšek

Maks iz Gotovelj, Gregorc Janez iz Ribnice na Pohorju, Herle Franc iz Solčava, Hudopisk Anton iz Kotelj, Jerman Rihard iz Griž, Junež Stanko iz Kostrivnice, Kladnik Jožef iz Sv. Miklavža pri Slovenjgradcu, Končan Oskar iz Šoštanj, Kūhar Ciril iz Beltincev, Lončar Jožef iz Gomilskega, Ornik Friderik iz Sv. Jurja v Slov. gor., Podpečan Feliks iz Galicije, Romih Janez iz Planine pri Sevnici, Štampar Franc iz Ljutomera, Vargazon Stanko iz Ljutomera.

Požar v okolici Konjic. V petek 2. avgusta je divjala po celi konjiški okolici nevihta. Strela je udarila v poslopje Josipa Gumzeja iz Gabrovej pri Konjicah in ga popolnoma upepelila. Stanovalci so rešili komaj golo življenje. Nesrečniki so bili zavarovani za malenkosten znesek in bodo gotovo blaga srca revežem pomagala v tej težki nesreči. Isti dan je strela udarila tudi v strelovođ tovarne Laurič v Konjicah in ga pokvarila.

Vprašanje župnim uradom. Kje bi bila ukradena 2 oltarna prta (pregrnjali) in eden antipendij z napisom: »Samo zate ljubi Jezus!« Ti predmeti se nahajajo na tukajšnji stanici in se ne ve, kje bi bil ukradeni. Oškodovani naj sporoči naslov žandarmerijski stanici Sv. Barbara pri Mariboru, nakar se mu bodo predmeti dostavili v pogled. **Evrepski letalci obiskati Jugoslavijo.**

Dne 8. avgusta je pristalo na letališču v Zagrebu 19 letal iz raznih evropskih držav, ki se udeležujejo mednarodne tekme lahkih letal evropskega krožnega poleta. Letalci so odleteli iz Pariza v sredo 7. avgusta zjutraj, drugo noč so prenočili v francoskem mestu Lyon in nato nadaljevali pot preko italijanskih mest Turin, Milano, Benetke v Zagreb. Iz Zagreba so posetili Beograd in leteli proti Bukarešti. Zagreb in Beograd sta letalce slovesno sprejela iz pogostila.

Zeppelin na povratku iz Newyorka v pristanišče Friedrichshafen. Dne 8. avgusta ob 5.39 zjutraj je zapustil »Zeppelin« ameriško letališče Lakehurst in nastopil polet v prist. Friedrichshafen. Na krovu zrakoplova je bilo 19 potnikov. Najimnitnejši potnik je bil mnogokratni ameriški milijonar William Leeds, ki misli vložiti del svojega velikega imetja v novo se snujočo družbo za gradnjo velikih zrakoplovov, ki bodo vzdrževali stalno zvezo preko Atlantika. Med potniki je bil tudi poveljnik amer. vojnega zrakoplova Los Angeles, kapetan Rosendal. Kljub ostremu postopanju z zastojskarskim pekovskim vajencem, ki je skočil v Friedrichshafnu v zadnjem hipu v zrakoplov, sta se našla to pot zopet dva moža, ki sta želela zastoj potovati po zraku preko Oceana. Enega so še pravočasno zasačili in vrgli tik pred odhodom preko krova, drugega pa so odkrili šele po daljši vožnji. Kakor na potu iz Evrope v Ameriko, tako je vozil zrakoplov tudi sedaj v obratni smeri 2000 kg različnega tovora in 1000 kg pošte. Med tovorom se je nahajal živ aligator, dalje bostonski buldog, 16 funtov jagnjetine, 50 funtov zmrznjenega mesa in sladoled, namenjen ameriškim delegatom na svetovnem reklamnem kongresu, ki se vrši prihodnje dni v Berlinu. Po časniških poročilih bodo znašali skupni prejemki Zeppelinove družbe za potnine in poštno pristojbino, izkupljene o priliki dviga za polet okoli sveta nekaj nad pol milijona dolarjev, kar je skoraj polovica vseh gradbenih stroškov za zrakoplov. Zrakoplov je dosegel svoje evropsko pristanišče v soboto 10. avgusta. Za polet iz Lakehursta v Ameriko do Friedrichshafna ob Bodenskem jezeru je rabil 55 ur. Dvig za polet okoli sveta je določen na noč od torka na sredo (13.—134 avgusta). Takoj po srečno končanem ameriškem poletu so začeli pregledovati motorje in polniti trup s plinom.

Kako je v zračnih višinah? Nemška tvornica za izdelovanje aeroplanov »Junkers« je izdelala letalo tipa »Bremen«, ki je doseglo višino 12.739 m. Pred Nemci so prednjačili glede višine Amerikanci z 11.700 m. Piloti, ki so se povzpeli v tako bajne višine, pripovedujejo za javnost sledeče zanimivosti: Nevarnost za pilota se začne, ako je prekoračil višino 8 tisoč m. V tej višini se pokaže razlika v temperaturi. Istočasno je na zemlji 25 stopinj toplote, v zraku 8 tisoč m visoko pa 55 stopinj mraza. Pri zimi 55 stopinj pod ničlo zmrzne takoj izdihana sapa, solze na trepalnicah in je za pilota največja nevarnost ta, da lahko pozabi na di-